

Фрагментарне впровадження нових інформаційних технологій у навчальну дисципліну “Література для дітей дошкільного віку” надає значно ширші можливості у цілеспрямованому її вивченні. У самостійній роботі студенти можуть використовувати електронний підручник, як автоматизовану навчальну систему, складовими якої можуть бути електронні варіанти ряду навчально-методичних матеріалів: комп’ютерні презентації ілюстративного характеру, дидактичні, методичні інформаційні матеріали з предмета, електронні словники, тестові моделі, комп’ютерні слайд-фільми, комп’ютерні програми що керують процесом навчання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, на нашу думку лише поєднання класичних традиційних способів надання знань студентам і використання інноваційних інформаційних технологій повинно позитивно вплинути на рівень професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної ланки освіти у контексті залучення дітей у коло української художньої літератури. Ураховуючи актуальність проблеми літератури для дітей, дитячого читання в сучасній Україні, вважаємо за необхідне розробку навчально-методичного комплексу та створення навчально-методичного мультимедійного комплексу з навчальної дисципліни “Література для дітей дошкільного віку” для студентів факультетів дошкільного виховання ВНЗ у складі посібника, аудіовізуального забезпечення курсу та матеріалів для самостійної роботи студентів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. – М.: Педагогика, 1987 – 280с.
2. Ковбасенко Ю. І. “Освіта України “Інноваційні технології навчання” Зб. наукових праць конф. – 29-31 жовтня 2008 року
3. Колесников И.А. О феномене педагогического мастерства // Интегрированные основы педагогического мастерства. – С-Пб, 1996. – С. 7-9.
4. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / Укладачі: М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, К.М.Левківський, Ю.В.Сухарніков // Освіта України. – 2004. – 10 серпня. – № 60-61.
5. Степанишин Б. Викладання української літератури в школі. – К.: Проза, 1995.– 254 с.

УДК 378.147:53

І.С. Палачаніна

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ У СТУДЕНТІВ ВНЗ МОРСЬКИХ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті представлено дидактичну модель формування інтересу до фізики у студентів вищих навчальних закладів морських технічних спеціальностей на основі компетентнісного підходу при використанні методу функціональних схем. Показано, що через інтерес до вибраної професії підвищується інтерес до фізики.

The didactic model of forming of interest in Physics of students of nautical technical specialities of high educational establishments on the base of competent approach in using of method of functional schemes is represented in this paper. It is showed that interest to Physics is rising with interest to the chosen profession.

Модернізація освіти, обумовлена участю України в Болонському процесі, формує нові пріоритетні завдання: якість освіти, загальнодоступність, ефективність, здатність гнучко адаптуватися до соціально-економічних умов розвитку суспільства. Розв’язання цих завдань сприятиме формуванню інтересу до фізики, яка є однією з найважливіших дисциплін для морського інженера.

Питанню формування й розвитку інтересу останнім часом велика увага приділяється в психолого-педагогічній літературі. Першооснови формування інтересу до професії

висвітлені в роботах Беляєва М.Ф [1], Сьюпер Д. [2], Щукіної Г.І. [3], Зайцевої О.Н. [4]. Для студентів морських технічних спеціальностей важливу роль при формуванні висококваліфікованого фахівця відіграє підвищення інтересу до фізики, оскільки сучасний вітчизняний морський, річковий, промисловий флот останніми роками насичується електронно-обчислювальною технікою різного класу: від простих контролерів до мультипроцесорних систем і багатомашинних комплексів. Крім того, активно автоматизуються всі трудомісткі процеси, а саме: обчислення параметрів руху судна, контроль за міцністними характеристиками судна, обробка гідролокаційної інформації, управління технічними засобами судна, діагностика і контроль при експлуатації судового електронного і радіоустаткування тощо. Це вимагає від вищих морських навчальних закладів принципової зміни в організації навчального процесу, а отже, пошуку методик, що сприятимуть формуванню інтересу до фахової дисципліни, тобто фізики.

Одним із засобів формування інтересу до вивчення фізики є компетентностний підхід, якому останнім часом в освіті приділяється значна увага [5 – 7].

Метою даної роботи є розробка методики формування інтересу у студентів вищих навчальних закладів морських технічних спеціальностей до вивчення фізики на основі компетентнісного підходу за використання методу функціональних схем, як найважливішої умови підвищення якості професійної підготовки.

У роботі [8] описана дидактична модель компетентнісного підходу при формуванні інтересу до вивчення фізики у студентів вищих навчальних закладів морських технічних спеціальностей. Однак, для вказаних спеціальностей дуже важливим є потреба в наочному, графічному спостереженні фізичних явищ, законів, закономірностей та реальне поєднання їх з областями застосування при експлуатації складних технічних пристроїв, якими оснащені сучасні судна. Саме функціонально-схематичний метод і забезпечує такі можливості. Він дозволяє інтенсифікувати процес навчання фізиці і почати підготовку мислення майбутніх морських інженерів щодо експлуатації складних технічних систем.

Метод характеризується двома основними напрямками реалізації – теоретичним і практичним. Теоретичний відповідає за вивчення основних законів природи та їх використання в майбутньому при виконанні функціональних обов'язків (вивчення фізики на 1 і 2 курсах), а практичний – за набуття практичних навиків при експлуатації приладів, систем і технічних комплексів (лабораторні, практичні заняття з фізики та вивчення спецдисциплін на старших курсах).

Розглянемо більш детально кожен із напрямків.

Теоретичний напрямок. Для глибшого і якіснішого вивчення фізичних явищ і законів розробляється функціональна схема (ФС), що містить найважливіші елементи з теми, що вивчається.

За конструктивною ознакою ФС ділиться на дві частини: основні технічні комплекси і прилади на судні й фізичні закони і явища, які лежать в основі їх функціонування (рис. 1). Як видно з рисунка побудову функціональної схеми доцільно проводити в наступному порядку:

- облік даного явища або його конкретне застосування в майбутній професійній діяльності;
- облік даного явища в практичній діяльності людини;
- закон природи, якому підкоряється дане фізичне явище;
- фізичне явище, яке описують дані фізичні величини;
- розрахункові формули основних фізичних величин;
- елементарні поняття: знання фізичних величин, їх буквеного позначення і одиниць.

ФС розбивається на елементарні рівні, побудовані від складного до простого. Це дозволяє закріпити і систематизувати шкільні знання студентів, розширити та поглибити їх з метою формування логіки мислення і набуття умінь і навиків, необхідних для майбутніх морських інженерів.

Практичний напрямок. Для підвищення інтересу й оволодіння практичними навиками з даної теми по фізиці перша частина ФС (застосування до професійних знань) може бути зведена, з точки зору інженерних конструкцій, до шести рівнів, найбільш типовими серед яких є: 1) комплекс в цілому; 2) системи; 3) прилади і агрегати; 4) блоки і пристрої; 5) функціональні елементи і вузли; 6) елементи і деталі.

Як приклад, розглянемо ФС, що використовуються при вивченні розділів фізики (модулів) “Механіка” і “Електромагнетизм” та сприяють формуванню стійкого інтересу до предмету (рис. 2) у студентів вищих навчальних закладів морських технічних спеціальностей. ФС доцільно будувати таким чином, щоб був задіяний весь ланцюжок: практичне застосування в майбутній професії → фізичні закони і явища → елементарні фізичні поняття. Таке представлення законів і фізичних явищ дозволяє виділити основні елементи, якими повинен володіти фахівець.

Крім того, за допомогою ФС проглядається взаємозв'язок фізичних явищ, їх взаємообумовленість, що спрощує рішення задач даного модуля.

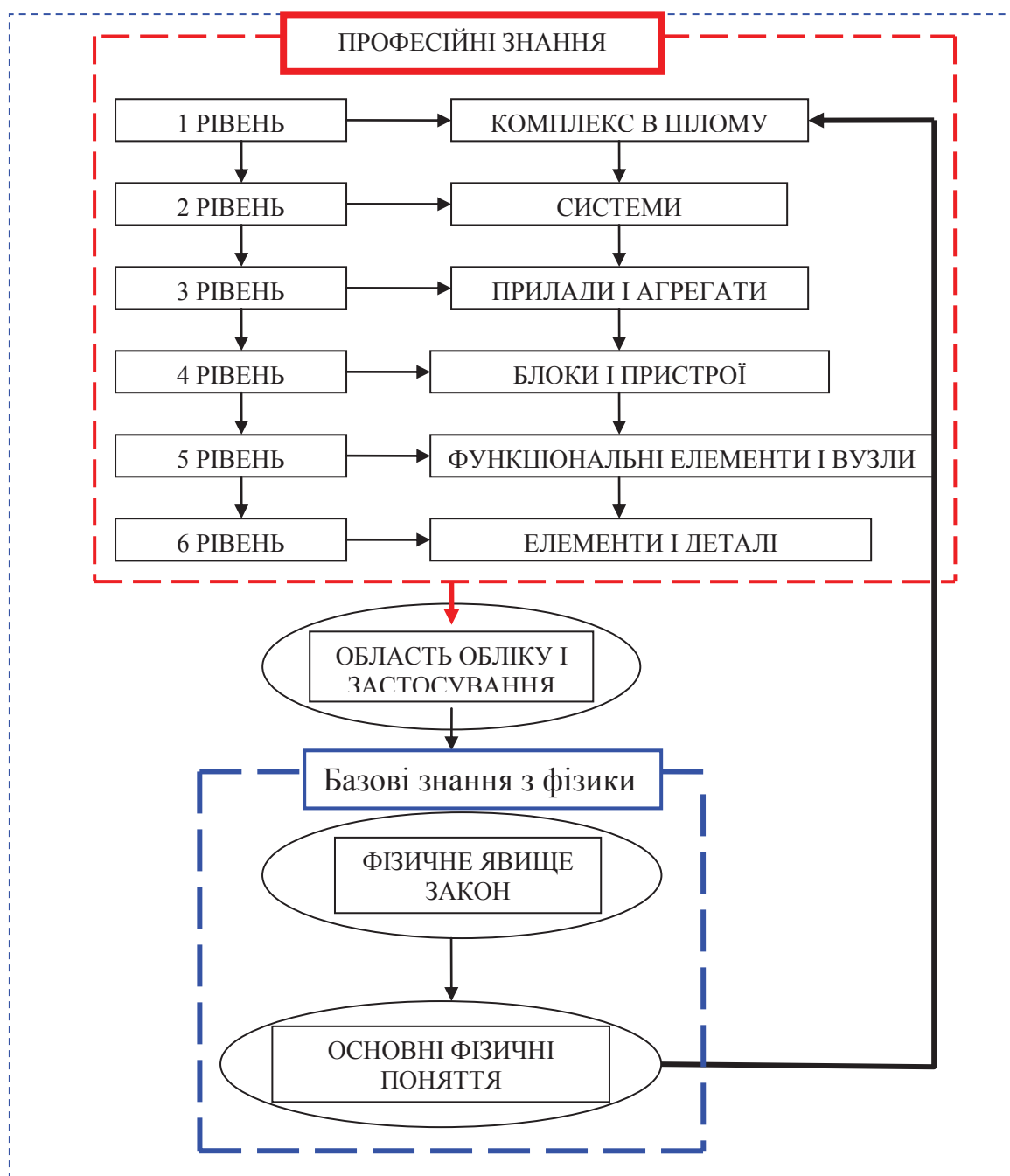

Рис. 1. Загальна структура функціональної схеми

ЯВИЩЕ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОЇ ІНДУКЦІЇ

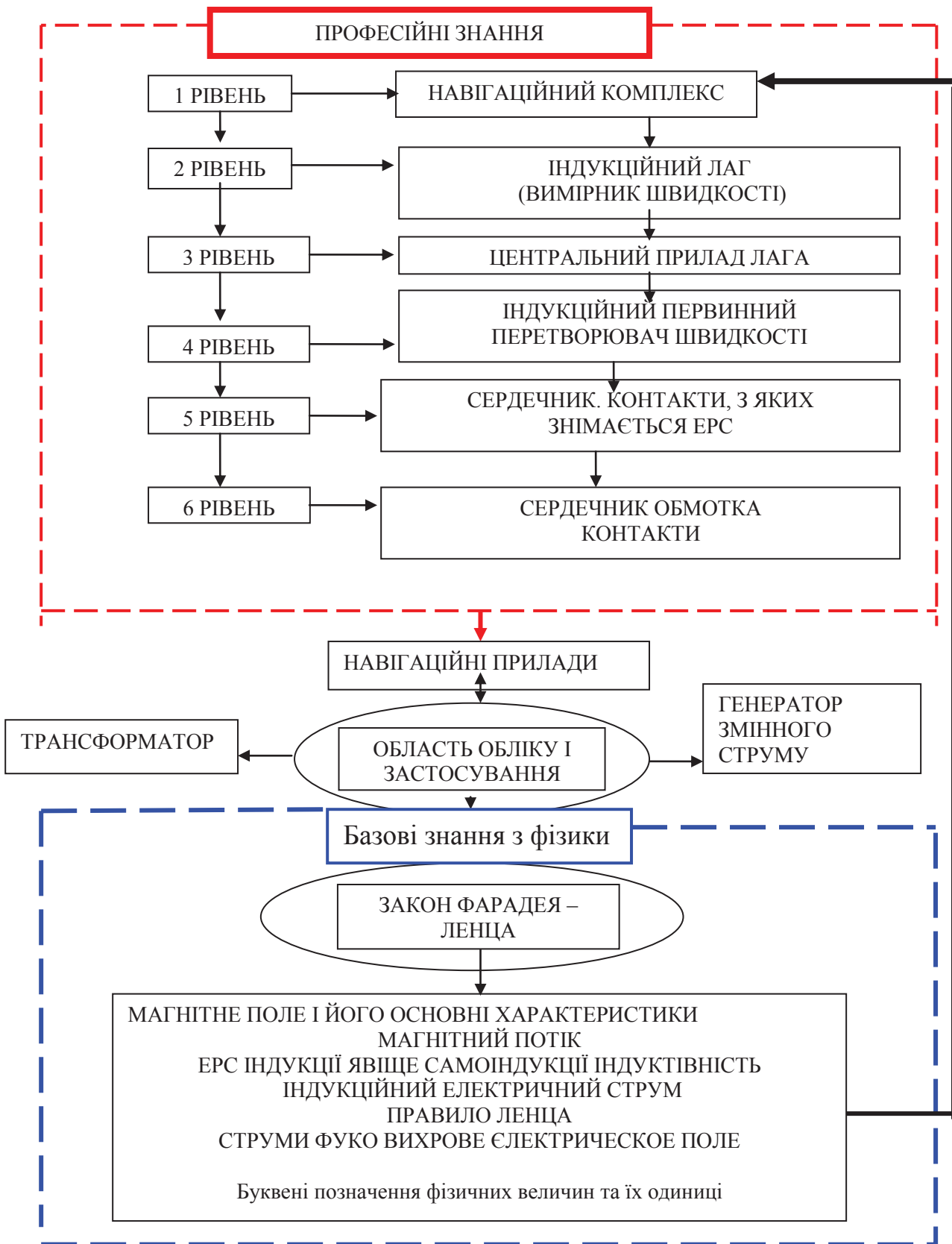

Рис. 2. Функціональна схема для вивчення явища електромагнітної індукції

Як відомо [8], потреба в вивченні будь-якої дисципліни неперервно пов'язана з цільовим призначенням фахівця. Це дає можливість сформувати за рахунок інтересу до майбутньої професії стійкий інтерес до фахової дисципліни тобто фізики (рис. 2). Таким чином, у студентів формується розуміння, що закони фізики, які вони навчилися використовувати, – це фундамент їх майбутніх професійних знань і умінь. Слід відмітити, що пояснення функціональної схеми повинно супроводжуватися застосуванням засобів мультимедійного обладнання для демонстрації слайдів та діючих комп'ютерних моделей фізичних явищ.

Такий комплексний підхід дозволяє інтенсифікувати процес вивчення фізики і вказує на зв'язок дисципліни з її практичним використанням при експлуатації складних технічних пристроїв, якими оснащені сучасні судна.

Вказана методика неодноразово апробована на студентах Севастопольського військово-морського інституту. На першому курсі вивчається модуль “Механіка”, який дозволяє з'ясувати рівень підготовленості студентів до отримання і засвоєння програми ВНЗ. Для цього розробляється ФС перевірки основних понять і формул по модулю “Механіка”, де наголос робиться на ті первинні знання, уміння і навички, які в подальшому необхідно розвинути для майбутнього морського інженера.

Висновок. Формування інтересу до фізики на основі компетентнісного підходу дозволяє підвищити інтерес у студентів до вивчення вказаної дисципліни, а отже, покращити якість підготовки майбутніх фахівців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Беляев М.Ф. Основные положения психологии интереса // Ученые записки. Вып. 25, Иркутск: Иркутский педагогический институт. – 1980. – 29 с.
2. Сьюпер Д. Психология интереса. – Париж: Французский университет. – 1964. – 508 с.
3. Шукина Г.И. Активизация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе. – М., 1979. – 211 с.
4. Зайцева О.Н. Преемственность формирования профессиональных интересов подростков в учебной деятельности: Дисс. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук (13.00.01) // Российская академия образования, Институт профессионального самоопределения молодежи. – М., 1995. – 240 с.
5. Татур Ю.Г. Компетентность в структуре модели качества подготовки специалиста // Высшее образование сегодня. – 2004. – № 3. – С. 21 – 26.
6. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования // Народное образование. – №2 – 2003. – С. 58 – 64.
7. Болотов В.А., Сериков В.В. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе // Педагогика. – 2003. – №10. – С. 8 – 14.
8. Палачаніна І.С. Компетентнісний підхід при формуванні інтересу до фізики як необхідна умова підвищення якості підготовки фахівців морських технічних професій. – Чернігів: Вісник Чернігівського державного педагогічного університету, випуск 57, серія “Педагогічні науки” – 2008. – С. 225 – 228.

УДК 371. 134

М.Л. Пелагейченко

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ „ІМІДЖ УЧИТЕЛЯ” У СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

У статті подано аналіз наукових розвідок щодо тлумачення терміна „імідж учителя”, з'ясування основних його ознак в ракурсі розвитку педагогічної науки.